COMISIA
EUROPEANĂ

Strasbourg, 25.11.2025
COM(2025) 957 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind politica economică a zonei euro

{SWD(2025) 957 final}

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind politica economică a zonei euro

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 136 coroborat cu articolul 121 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului[1], în special articolul 3 alineatul (3) litera (a),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice[2], în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

(1) Recomandarea Consiliului privind politica economică a zonei euro face parte integrantă din ciclul anual de coordonare macroeconomică. Aceasta oferă orientări statelor membre din zona euro, adaptate la provocările specifice cu care se confruntă uniunea economică și monetară.

(2) Recomandarea servește drept instrument care contribuie la definirea agendei de politici a Eurogrupului și la promovarea dezbaterilor strategice pe subiecte de interes comun, contribuind la promovarea coerenței și a convergenței politicilor Uniunii și a politicilor naționale. Prin stabilirea unei înțelegeri comune a principalelor priorități de politică, ea contribuie la o coordonare mai eficace a politicilor, consolidează reziliența și sporește capacitatea zonei euro de a răspunde la șocurile externe, valorificând în același timp oportunitățile de creștere durabilă și favorabilă incluziunii, menținând stabilitatea și contribuind la tranziția către o economie decarbonizată și digitală.

(3) Zona euro se confruntă în prezent cu un context mondial mai nesigur ca niciodată în ultimul deceniu. Tensiunile geopolitice, în special războiul de agresiune în curs al Rusiei împotriva Ucrainei, care afectează regiunile frontaliere estice ale UE, și apariția unei ordini mondiale mai fragmentate și multipolare remodelează tiparele comerciale și financiare. Abordările unilaterale ale principalilor parteneri, în special în domeniul

[1] JO L 1263, 30.4.2024, p. 1.
[2] JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

comerțului, au perturbat piețele și au ridicat semne de întrebare cu privire la soliditatea cadrelor internaționale în vigoare de lungă durată. Pe de o parte, aceste evoluții constituie șocuri externe care perturbă lanțurile de aprovizionare mondiale și creează o volatilitate a comerțului, a fluxurilor de capital și a piețelor energiei. Pe de altă parte, ele subliniază că securitatea economică și autonomia strategică reprezintă componente importante ale rezilienței economice și evidențiază necesitatea urgentă de a investi în capacități critice și în circularitate. În acest context, Busola pentru competitivitate[3] – o inițiativă strategică a Comisiei Europene – oferă un cadru valoros pentru a evalua atât provocările, cât și oportunitățile. Prin identificarea a trei domenii prioritare – eliminarea decalajului în materie de inovare, decarbonizarea economiei și reducerea dependențelor strategice – inițiativa indică domeniile în care Uniunea și zona euro trebuie să își concentreze eforturile pentru a asigura prosperitatea într-o lume aflată în schimbare rapidă. Pentru a valorifica oportunitățile emergente, este esențial să existe politici orientate spre viitor, o coordonare mai strânsă între statele membre și un accent reînnoit pus pe inovare. Prin abordarea problemei vulnerabilităților structurale și prin aprofundarea pieței unice, consolidând în același timp securitatea și autonomia, Uniunea și zona euro pot transforma presiunile externe în factori determinanți ai rezilienței pe termen lung și ai influenței la nivel mondial.

(4) Economia zonei euro continuă să se dovedească rezilientă. Creșterea economică a depășit așteptările în primele nouă luni ale anului. Această performanță peste așteptări s-a datorat inițial unei creșteri a exporturilor înainte de creșterile tarifare anticipate, dar investițiile în echipamente și active necorporale au avut, de asemenea, rezultate mai bune decât se preconizase. Fiind una dintre cele mai deschise mari economii din lume, zona euro va resimți tensiunile și restricțiile comerciale sporite la nivel mondial. Prin urmare, cererea internă este și se preconizează că va rămâne principalul motor al creșterii economice, susținută de o piață a muncii robustă, care permite creșterea veniturilor reale, și de condiții de finanțare în general favorabile. În 2026, este probabil ca activitatea economică să rămână limitată de scăderea cererii externe ca urmare a restricțiilor comerciale și a persistenței incertitudinii la nivel mondial. Pe ansamblu, se preconizează că PIB-ul real în zona euro va crește cu 1,2 % în anul 2025 și cu 1,2 % în anul 2026. Perspectivele de creștere sunt în continuare caracterizate de un grad ridicat de incertitudine, predominând riscurile de evoluție negativă.

(5) Inflația în zona euro continuă să se tempereze. Începând cu primăvara anului 2025, inflația a fluctuat în jurul unor niveluri care corespund în linii mari cu stabilitatea prețurilor. Inflația totală (IAPC) a fost de 2,1 % în octombrie 2025, în timp ce inflația de bază (excluzând alimentele și energia) rămâne mai ridicată, situându-se la 2,4 %. Se preconizează că presiunile asupra prețurilor vor rămâne limitate de recenta apreciere a monedei euro, de intensificarea concurenței la import și de moderarea ritmului de creștere a salariilor. Deși inflația zonei euro s-a apropiat recent de definiția BCE a stabilității prețurilor, pentru unele state membre inflația rămâne ridicată. În acest context, Banca Centrală Europeană (BCE) a întrerupt ciclul de temperare pe care l-a început în iunie 2024. În perioada iunie 2024-2025, rata dobânzii la facilitatea de depozit a fost redusă cu un total de 200 de puncte de bază, ajungând la 2 %. Prin urmare, ratele dobânzii de politică monetară în zona euro sunt în prezent aproape de majoritatea estimărilor ratei naturale. Privind în perspectivă, Comisia preconizează că inflația totală va fi de 2,1 % în 2025 și de 1,9 % în 2026. Riscurile la adresa

[3] COM(2025) 30 final.

perspectivei inflației sunt, în linii mari, echilibrate, majoritatea măsurilor privind așteptările inflaționiste pe termen mai lung continuând să se situeze în jurul valorii de 2 %, sprijinind astfel stabilizarea inflației în jurul valorii-țintă. Acest lucru indică faptul că politica BCE a fost credibilă, ancorând așteptările și orientând inflația înapoi către o stabilitate a prețurilor.

(6) În ultimii ani, s-au înregistrat îmbunătățiri relevante ale poziției bugetare a zonei euro în ansamblu: în perioada 2020-2024, deficitul mediu a scăzut de la 7,0 % din PIB la 3,1 % din PIB, în timp ce ponderea datoriei în PIB a scăzut cu 10,1 puncte procentuale, ajungând la 88,1 % din PIB în 2024. Privind în viitor, perspectivele bugetare indică o deteriorare modestă, preconizându-se că deficitul va crește la 3,2 % din PIB în 2025 și la 3,3 % din PIB în 2026, ca urmare a creșterii cheltuielilor pentru apărare, precum și a creșterii continue a cheltuielilor cu dobânzile și a unor scăderi ale veniturilor. Se preconizează că ponderea datoriei va crește la 88,8 % din PIB în 2025 și la 89,8 % din PIB în 2026, reflectând o diferență mai puțin favorabilă între dobânzi și creștere, precum și deficite primare persistente. Se preconizează că orientarea bugetară va rămâne, în linii mari, neutră în perioada analizată în previziuni, atât în UE, cât și în zona euro, deși cu variații considerabile între statele membre. Orientarea bugetară este modelată de traiectoriile bugetare care au fost recomandate de Consiliu în conformitate cu cadrul de guvernanță economică al Uniunii, de flexibilitatea permisă în temeiul clauzei derogatorii naționale pentru a facilita trecerea la cheltuieli mai mari pentru apărare, precum și de impactul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) și al altor fonduri ale UE.

(7) Reconturarea mediului de securitate al Europei determină o tranziție către creșterea substanțială a cheltuielilor pentru apărare în întreaga Uniune. Membrii NATO s-au angajat să atingă un nou obiectiv de 5 % din PIB pentru cheltuielile legate de apărare și securitate. Consiliul a sprijinit acest efort prin activarea clauzelor derogatorii naționale, în temeiul cadrului bugetar al UE, pentru 12 state membre din zona euro. Comisia și Înaltul Reprezentant au publicat o Carte albă privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030[4], alături de planul „ReArm Europe”, care oferă statelor membre pârghii financiare pentru consolidarea capabilităților și a infrastructurii de apărare, inclusiv Acțiunea pentru securitatea Europei (SAFE)[5], prin care bugetul UE va oferi statelor membre împrumuturi de până la 150 de miliarde EUR pentru a sprijini investițiile în domeniul apărării. Acest nou instrument a răspuns unei cereri puternice din partea statelor membre, care și-au exprimat interesul de a participa și au solicitat sprijin dincolo de bugetul disponibil. Cheltuielile pentru apărare rămân inegale de la o țară la alta și uneori sunt puternic concentrate în costuri cu personalul. În ceea ce privește cererea, dependența de sistemele furnizate de SUA și ciclurile lungi de dezvoltare limitează eficiența și capacitatea de a extinde rapid producția. Intensificarea producției europene, intensificarea cooperării între statele membre și ponderea produselor militare care sunt proiectate și fabricate în Europa vor necesita abordarea constrângerilor existente și integrarea în continuare a pieței apărării. Aceasta poate oferi un stimulent macroeconomic pe termen scurt spre mediu, cu condiția ca achizițiile publice să valorifice capacitățile industriale europene, în timp ce potențialul său ridicat de inovare creează o oportunitate pentru propagarea productivității pe termen lung.

---

4 Cartea albă privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030.

5 COM(2025) 122 final.

(8) Poziția bugetară în zona euro rămâne sub presiune, deficitele publice și nivelurile datoriei depășind în continuare nivelurile de dinainte de pandemie în mai multe state membre, nefiind preconizată o scădere a lor în anii imediat următori. Respectarea traiectoriilor bugetare recomandate de Consiliu pentru a menține sustenabilitatea datoriei va trebui să meargă mână în mână cu crearea unei marje de manevră pentru presiunile asupra cheltuielilor care decurg din necesitatea de a îmbunătăți capabilitățile de apărare, de a consolida competitivitatea și de a spori investițiile în priorități strategice, inclusiv în capacități și infrastructură critice, precum și pentru costurile bugetare asociate cu evenimente din ce în ce mai frecvente legate de schimbările climatice și de degradarea mediului, ale căror daune sunt asigurate doar într-o măsură limitată de sectorul privat. Aceste nevoi de cheltuieli semnificative și concurente vor necesita o redefinire treptată a priorităților în materie de cheltuieli publice, luarea de măsuri pentru a limita creșterea costurilor legate de îmbătrânirea populației, îmbunătățirea calității programelor de cheltuieli și explorarea posibilităților de mobilizare a unor venituri suplimentare. Reducerea decalajelor fiscale prin îmbunătățirea respectării obligațiilor fiscale, inclusiv prin digitalizare, prin combaterea evitării obligațiilor fiscale și a evaziunii fiscale și prin combaterea planificării fiscale agresive, rămâne importantă pentru asigurarea unor sisteme fiscale echitabile și eficiente. Extinderea bazei de impozitare și trecerea la impozite care să afecteze mai puțin creșterea economică, sporind în același timp stimulentele pentru muncă și aliniind strategiile fiscale la obiective de politică mai ample, ar veni în sprijinul unor finanțe publice solide și unei creșteri economice durabile. Cheltuielile ar putea deveni mult mai eficiente și mai orientate către prioritățile de politică printr-o utilizare riguroasă a analizelor cheltuielilor, a analizei cost-beneficiu și a instrumentelor de întocmire a bugetului în funcție de performanțe. În special, utilizarea pe scară mai largă a asigurărilor private pentru daunele legate de climă ar putea oferi o marjă de manevră bugetară suplimentară. În 2025, normele privind evaluarea la jumătatea perioadei a politicii de coeziune a UE au evidențiat, de asemenea, o serie de domenii (apărare și securitate, competitivitate și decarbonizare, tranziția energetică, locuințe la prețuri accesibile, măsuri legate de apă și provocări cu care se confruntă regiunile frontaliere estice) ca priorități strategice ale UE. Reprogramarea programelor operaționale și mobilizarea resurselor disponibile ar permite investiții suplimentare în aceste domenii. În cele din urmă, îmbunătățirea eficienței investițiilor publice printr-o planificare solidă pe termen mediu și lung, o coordonare eficace între domeniile de politică și nivelurile de guvernare, o evaluare riguroasă a proiectelor și existența unor sinergii cu finanțarea privată ar contribui la creșterea productivității și a sustenabilității fiscale.

(9) Piața muncii în zona euro rămâne solidă, în pofida deficitului de forță de muncă, care mai scade, dar rămâne considerabil. Șomajul se află la un nivel minim istoric, situându-se la 5,9 % la jumătatea anului 2025. Creșterea ocupării forței de muncă încetinește și continuă să fie sprijinită de creșterea participării pe piața muncii și de imigrație. În mai multe state membre, migrația netă a avut o contribuție majoră la creșterea ocupării forței de muncă începând din 2021. Migrația legală gestionată a contribuit la reducerea deficitului de forță de muncă în anumite industrii și la compensarea tendinței demografice potrivnice. În același timp, există în continuare diferențe considerabile între grupurile de populație. Perspectivele pentru 2026 indică o moderare continuă a creșterii ocupării forței de muncă și o rată a șomajului în continuare scăzută, dar cu disparități persistente între statele membre și între regiuni. Restricțiile comerciale sporite și incertitudinea persistentă ar putea afecta creșterea economică și, prin urmare, ocuparea forței de muncă atât prin tarife mai mari la export,

cât și prin creșterea incertitudinii la nivel mondial. Creșterea salariilor nominale se temperează după o perioadă de creștere rapidă. Creșterea anuală a remunerației per angajat în zona euro s-a situat la 3,9 % în prima jumătate a anului 2025, în scădere față de media de 4,5 % înregistrată în 2024. Având în vedere scăderea inflației, salariile reale au crescut cu 1,7 % în prima jumătate a anului 2025 și, până la jumătatea anului 2025, puterea de cumpărare a salariilor a revenit la nivelurile din 2019 în zona euro în ansamblu. Privind în viitor, se preconizează că ritmul de creștere a salariilor negociate va continua să se tempereze treptat.

(10) Deficitul de forță de muncă și de competențe, combinat cu presiunile demografice, continuă să reprezinte provocări importante pentru multe sectoare europene și pentru economie în ansamblul ei. Dinamica pieței muncii este modelată, de asemenea, de tranziția în curs către o economie digitală (în conformitate cu programul de politică privind deceniul digital[6]) și decarbonizată, care creează noi oportunități, făcând în același timp ca unele locuri de muncă și competențe să devină învechite. Pregătirea lucrătorilor pentru această schimbare presupune eforturi susținute în ceea ce privește perfecționarea și recalificarea, sprijinite de o aliniere mai strânsă între politicile privind piața muncii, furnizarea de educație și formare și competențele care se cer. De asemenea, îmbunătățirea dobândirii competențelor de bază de la o vârstă fragedă contribuie la punerea bazelor pentru dezvoltarea competențelor. Abordarea problemei disparităților regionale mari în ceea ce privește competențele și dotarea cu capital uman va aduce beneficii lucrătorilor și va consolida piața unică. Un accent mai puternic pe educația și formarea în domeniile STIM (știință, tehnologie, inginerie și matematică) – domenii în care există deficite – este, de asemenea, esențial pentru a susține competitivitatea, pregătirea și poziția de lider tehnologic. Consolidarea stimulentelor pentru muncă prin transferarea sarcinii fiscale de la forța de muncă, inclusiv prin reforme specifice ale sistemelor fiscale și de prestații sociale, precum și prin îmbunătățirea condițiilor de muncă în anumite sectoare ar sprijini participarea și ocuparea forței de muncă. Facilitarea integrării grupurilor subreprezentate (femei, lucrători tineri și în vârstă, romi și persoane cu handicap), care depind de contextul specific fiecărei țări, ar consolida și mai mult oferta de forță de muncă și incluziunea. Participarea și prosperitatea tinerilor pe piața forței de muncă sunt esențiale pentru prosperitatea durabilă a Uniunii. În același timp, reducerea sărăciei și sprijinirea gospodăriilor vulnerabile prin sisteme adecvate și sustenabile de protecție și incluziune socială, inclusiv îmbunătățirea accesului la servicii de îngrijire și îmbunătățirea situației locuințelor accesibile și la prețuri abordabile, sunt esențiale pentru coeziunea socială. Crearea de locuri de muncă de calitate și tranzițiile între locuri de muncă, precum și asigurarea implicării efective a partenerilor sociali în elaborarea politicilor și consolidarea dialogului social rămân esențiale pentru a susține competitivitatea zonei euro și reziliența la schimbările structurale. Inițiativele din cadrul uniunii competențelor[7] și al foii de parcurs privind locurile de muncă de calitate vor contribui la stimularea acestor eforturi. [8]

---

6 Programul de politică privind deceniul digital oferă un cadru de guvernanță comun și obligatoriu din punct de vedere juridic pentru a orienta transformarea digitală a UE către 2030. Acesta definește ținte și obiective comune ale UE care sunt recunoscute ca fiind un factor esențial al competitivității, rezilienței și suveranității tehnologice a Europei.

7 COM(2025) 90 final.

8 COM(2025) 959 final.

(11) Abordarea deficiențelor structurale este esențială pentru deblocarea unei creșteri economice mai puternice și mai durabile în Uniune și în zona euro. Potențialul de creștere economică al UE este împiedicat de o creștere a productivității limitată în mare măsură la producția de tehnologie medie și la serviciile cu un nivel scăzut de calificare, în timp ce SUA a înregistrat o dezvoltare mai semnificativă în sectoare inovatoare cu un nivel ridicat de calificare, cum ar fi serviciile informatice. Consolidarea capacității europene de a inova și de a concura la nivel mondial necesită mobilizarea resurselor disponibile în toate regiunile UE și transpunerea bazei sale solide de cercetare în tehnologii și produse comercializabile. Acest lucru necesită investiții mai mari în cercetare și dezvoltare (C&D) și în cunoaștere, legături mai puternice între cercetare și industrie, ecosisteme de inovare mai profunde și asigurarea creșterii unei industrii bine dezvoltate a economiei circulare. În acest scop, sistemul de brevete unitare oferă un instrument-cheie pentru consolidarea inovării. În paralel, InvestEU[9] mobilizează volume mari de investiții publice și private, inclusiv în dezvoltarea și implementarea inovațiilor, iar platforma Tehnologii strategice pentru Europa (STEP)[10] oferă un mijloc important de canalizare a resurselor către tehnologiile strategice. În pofida îmbunătățirilor recente, ecosistemul capitalului de risc al UE rămâne, de asemenea, fragmentat și subcapitalizat, în special în ceea ce privește investițiile în întreprinderile în curs de extindere. Extinderea capitalului de risc privat pe termen lung, inclusiv prin progrese către o uniune a economiilor și a investițiilor și prin sprijin susținut prin politici publice, este, de asemenea, importantă pentru extinderea inovării și sprijinirea C&D la nivel european. Creșterea și competitivitatea Europei sunt, de asemenea, frânate de creșterea structurală a costurilor energiei. Planul de acțiune privind energia la prețuri accesibile urmărește să reducă prețurile la energie și să reducă și mai mult dependența de combustibilii fosili. În acest scop, sunt esențiale finalizarea uniunii energetice, electrificarea, eficiența energetică, implementarea accelerată a energiei din surse regenerabile și curate, îmbunătățirea capacității rețelei, inclusiv a interconexiunilor transfrontaliere, și utilizarea eficientă a interconexiunilor existente, infrastructura rețelelor inteligente, precum și o mai mare flexibilitate a sistemului energetic.

(12) Funcționarea adecvată a pieței bunurilor, a pieței muncii și a piețelor financiare este esențială pentru investiții, reziliență și productivitate. Mobilizarea resurselor pentru sectoarele care prezintă un potențial ridicat de creștere a productivității necesită eliminarea blocajelor din calea realocării capitalului și a forței de muncă, inclusiv pentru a stimula întreprinderile nou-înființate și întreprinderile în curs de extindere. În pofida contribuției sale majore la bunăstarea și convergența Europei, piața unică rămâne incompletă – în special în domeniul serviciilor, al digitalizării și al energiei – din cauza barierelor interne, a disparităților în materie de reglementare, a procedurilor complexe și a lacunelor în materie de transpunere. În mai 2025, Comisia a lansat o nouă strategie privind piața unică[11], care urmează să fie consolidată printr-o viitoare foaie de parcurs privind piața unică până în 2028, pentru a reduce barierele, a preveni apariția altora noi și a alinia piața unică la obiectivele strategice ale Europei. Dincolo de piața unică, promovarea unor medii de afaceri favorabile, cu accent pe simplificare, reducerea sarcinilor administrative și consolidarea guvernanței politicilor de productivitate prin intermediul unor consilii naționale pentru productivitate mai

9 JO L 107, 26.3.2021, p. 30.
10 JO L, 2024/795, 29.2.2024.
11 COM(2025) 500 final.

puternice ar putea contribui la creșterea productivității în toate statele membre. În plus, în contextul fragmentării geoeconomice, promovarea unor relații comerciale și financiare puternice cu parteneri care împărtășesc aceeași viziune ar putea stimula, de asemenea, creșterea durabilă și investițiile. Reformele structurale, inclusiv atunci când sunt sprijinite din fonduri ale Uniunii, cum ar fi MRR și alte fonduri ale UE, contribuie la stimularea competitivității statelor membre prin eliminarea obstacolelor din calea investițiilor, îmbunătățirea mediului de afaceri și consolidarea stabilității economice.

(13) UE generează economii abundente pentru a finanța investițiile și prioritățile sale strategice. Zona euro este un furnizor net de capital pentru restul lumii, o consecință a unui excedent semnificativ persistent al contului său curent, în timp ce nevoile de investiții pe plan intern – inclusiv în C&D, energia curată, adaptarea la schimbările climatice și infrastructura digitală, apărare și spațiu – rămân substanțiale. Uniunea economiilor și a investițiilor[12] urmărește să îmbunătățească fluxul de economii interne către investiții interne, în concordanță cu obiectivele unei piețe unice profunde și performante. Scopul ei este, de asemenea, de a le oferi cetățenilor mai multe oportunități de a-și consolida patrimoniul prin investiții pe piețele de capital, mobilizându-și astfel economiile. Aceasta înseamnă consolidarea participării investitorilor individuali și a alfabetizării financiare, mobilizarea rezervei mari de active ale investitorilor instituționali din Europa și extinderea opțiunilor de finanțare dincolo de sectorul bancar pentru toate întreprinderile – inclusiv pentru a sprijini întreprinderile nou-înființate și pe cele în curs de extindere. De asemenea, uniunea economiilor și a investițiilor invită la remedierea fragmentării piețelor de capital și la facilitarea economiilor de scară transfrontaliere printr-o supraveghere mai eficientă și mai armonizată în cadrul pieței unice. Această agendă se bazează pe progrese susținute atât în ceea ce privește uniunea piețelor de capital, cât și uniunea bancară. Prin aprofundarea piețelor de capital, investitorii individuali și instituționali, inclusiv sistemele de pensii de serviciu și personale, ar putea avea acces la oportunități de investiții mai diverse pentru a consolida patrimoniul cetățenilor și a canaliza fondurile către întreprinderile și infrastructura europene. În același timp, finalizarea uniunii bancare ar asigura o intermediere financiară mai integrată, mai stabilă și mai eficientă în toate statele membre, reducând fragmentarea și consolidând reziliența sistemului financiar. Împreună, aceste reforme ar permite zonei euro și Uniunii în ansamblul ei să își valorifice economiile abundente pe plan intern, transformând aceste economii într-un motor al competitivității, al inovării și al securității.

(14) Moneda euro joacă un rol important ca monedă regională, utilizată pe scară largă pentru facturare de către economiile învecinate și ca monedă de rezervă, servind astfel drept ancoră macroeconomică pentru stabilitatea întregii regiuni europene. Ea este totodată utilizată pe scară largă de exportatorii și importatorii europeni în tranzacțiile lor cu restul lumii. În același timp, sistemul monetar și financiar internațional trece printr-o schimbare profundă, marcată de șocuri geopolitice, de o multipolaritate tot mai mare și de inovare tehnologică rapidă. Utilizarea ca armă și amenințările de utilizare ca armă a interdependențelor economice și financiare au evidențiat vulnerabilități în autonomia financiară strategică a Uniunii și a zonei euro. O utilizare mai largă a monedei euro la nivel internațional ar sprijini autonomia strategică a UE, ar reduce costurile de finanțare și ar reduce expunerile întreprinderilor la cursul de

[12] COM(2025) 124 final.

schimb, deși cu noi responsabilități pentru menținerea stabilității macrofinanciare. În acest context, dezvoltarea unei monede euro digitale, alături de eforturile de sporire a interoperabilității soluțiilor de plată private interne și regionale, ar contribui la consolidarea suveranității monetare a Europei, reducând astfel dependența de infrastructurile financiare din afara Europei și sporind reziliența sistemului financiar și de plăți al Europei.

(15) Sectorul financiar a rămas rezilient. Rezultatele exercițiului de simulare de criză la nivelul UE din 2025 al Autorității Bancare Europene au confirmat faptul că băncile europene rămân solide chiar și în cazul unei recesiuni economice ipotetice grave. Cu toate acestea, riscurile la adresa stabilității financiare sunt ridicate, iar vulnerabilitățile persistă. În prima jumătate a anului 2025, sectorul bancar din zona euro a continuat să înregistreze rezultate bune, fiind susținut de poziții solide de capital și lichiditate, precum și de o rentabilitate susținută, în pofida deteriorării condițiilor la nivel mondial și intern și a scăderii ratelor dobânzilor. Evaluările bancare au crescut semnificativ de la jumătatea anului 2024, în timp ce calitatea activelor s-a menținut până în prezent, ratele creditelor neperformante fiind stabile în ansamblu. În același timp, mediul internațional a devenit mai volatil. Incertitudinea în materie de politici la nivel mondial și condițiile financiare volatile la nivel mondial sporesc riscul de corecții ale prețurilor activelor și de noi presiuni asupra piețelor lichidității și datoriei suverane. Atât băncile, cât și intermediarii financiari nebancari au expuneri semnificative la sectoare sensibile din punct de vedere comercial, cum ar fi siderurgia și producția de automobile. Disparitățile în materie de lichidități și efectul de levier ridicat în principalele sectoare ale intermediarilor financiari nebancari sunt surse importante de vulnerabilități. Interconectarea tot mai mare dintre bănci și intermediarii financiari nebancari, împreună cu legăturile semnificative cu alți intermediari financiari nebancari și cu alte piețe din afara UE, sporește complexitatea și expunerile care în prezent nu sunt suficient de vizibile și monitorizate. Riscurile din sectorul imobiliar comercial persistă, necesitând o monitorizare atentă. Evoluțiile de pe piața locuințelor merită, de asemenea, atenție, având în vedere legăturile acestora cu împrumuturile bancare și cu îndatorarea privată, precum și cu investițiile și activitatea economică în general. Pe fondul tensiunilor geopolitice ridicate, riscurile cibernetice continuă să devină tot mai importante ca vulnerabilități operaționale esențiale, inclusiv pentru bănci. Există, de asemenea, riscuri pentru sectorul financiar care decurg din expunerile legate de climă și mediu. În acest context, protejarea stabilității financiare va necesita o vigilență continuă, o supraveghere orientată spre viitor și o reziliență consolidată în toate segmentele sistemului financiar, inclusiv prin intermediul unor plase de siguranță adecvate.

RECOMANDĂ statelor membre din zona euro să acționeze, individual și colectiv, în cadrul Eurogrupului în perioada 2026-2027, astfel încât:

(1) să protejeze sustenabilitatea fiscală, să respecte traiectoriile recomandate ale cheltuielilor nete, inclusiv, după caz, flexibilitatea temporară acordată prin intermediul clauzei derogatorii naționale pentru cheltuielile pentru apărare. Acest lucru ar trebui să conducă la o politică bugetară diferențiată în mod corespunzător și la o orientare bugetară neutră global în 2026;

(2) respectând traiectoriile recomandate ale cheltuielilor nete, să pună în aplicare strategii bugetare pe termen mediu care să permită cheltuielile necesare legate de capabilitățile de apărare, consolidând competitivitatea și sporind investițiile în prioritățile strategice; să reprioritizeze bugetele naționale și să ia măsuri pentru a spori eficacitatea, eficiența, calitatea și structura veniturilor și cheltuielilor publice,

inclusiv prin promovarea unei asigurări private mai bune pentru daunele cauzate de evenimentele legate de climă;

(3) să abordeze problema blocajelor din industriile de apărare pentru a garanta că, în conformitate cu Foaia de parcurs privind pregătirea pentru apărare 2030, cheltuielile publice suplimentare se traduc în capabilități de apărare prompte și eficace; să promoveze o veritabilă piață la nivelul UE a echipamentelor de apărare; să încurajeze achizițiile publice comune care să contribuie la îmbunătățirea eficienței și a interoperabilității și la reducerea fragmentării;

(4) să finalizeze punerea în aplicare a planurilor de redresare și reziliență până la 31 august 2026 și să sprijine finanțarea investițiilor în anii următori prin coordonarea finanțării naționale și a finanțării din partea UE; să asigure absorbția fondurilor UE disponibile, profitând de oportunitățile introduse odată cu evaluarea la jumătatea perioadei a politicii de coeziune;

(5) să promoveze perfecționarea și recalificarea forței de muncă în vederea creșterii productivității și a capacității de inovare și a sprijinirii sectoarelor strategice; să consolideze politicile de educație și formare pentru a îmbunătăți rezultatele educaționale, cu un accent special pe competențele de bază și cele digitale, și să asigure o mai bună corelare între cererea și oferta de profiluri de competențe; să abordeze problema necorelării competențelor și a disparităților regionale mari în ceea ce privește competențele și dotarea cu capital uman; să promoveze calitatea locurilor de muncă și creșterea în continuare a participării pe piața muncii, inclusiv pentru grupurile subreprezentate pe piața muncii; să ia măsuri pentru a facilita mobilitatea transfrontalieră pe piața unică și migrația legală gestionată a resortisanților din țările terțe în profesiile care sunt în deficit; să consolideze stimulentele pentru muncă prin transferarea sarcinii fiscale de la forța de muncă, inclusiv prin reforme specifice ale sistemelor fiscale și de prestații sociale; să ia măsuri pentru combaterea și reducerea sărăciei prin protejarea și consolidarea unor sisteme adecvate și sustenabile de protecție și incluziune socială, precum și a accesului la locuințe la prețuri accesibile, sustenabile și de calitate; să asigure implicarea efectivă a partenerilor sociali în procesul de elaborare a politicilor și să consolideze dialogul social; să asigure implicarea efectivă a partenerilor sociali în procesul de elaborare a politicilor și să consolideze dialogul social;

(6) în conformitate cu practicile naționale și respectând rolul partenerilor sociali și al dialogului social[13], să consolideze condițiile care sprijină creșterea sustenabilă a salariilor, în special pentru persoanele cu venituri mici și medii, în concordanță cu evoluțiile productivității, ținând seama în mod corespunzător de riscurile de inflație și de divergențele în materie de competitivitate din zona euro;

(7) să acorde prioritate investițiilor publice și să stimuleze investițiile private în sprijinul cercetării și inovării, al decarbonizării industriale, al energiei curate și al tranziției digitale, al securității economice și al reducerii dependențelor strategice de-a lungul lanțurilor valorice; să promoveze alocarea de resurse către sectoarele și tehnologiile cu potențial ridicat de creștere și să consolideze ecosistemele de inovare, inclusiv prin consolidarea legăturilor dintre diferiți actori, cum ar fi întreprinderile,

[13] La pregătirea pachetului de toamnă 2026, Comisia și Consiliul au primit contribuții din partea CES și a organizațiilor patronale. A se vedea https://commission.europa.eu/publications/2026-european-semester-autumn-package_ro.

universitățile sau instituțiile de cercetare, și prin dezvoltarea rolului capitalului de risc în finanțarea întreprinderilor nou-înființate și a celor în curs de extindere, precum și prin accelerarea adoptării tehnologiilor digitale și a tehnologiilor curate;

(8) să elimine barierele interne și disparitățile în materie de reglementare la nivel național, precum și deficitele rămase în materie de transpunere și conformitate, pentru a aprofunda piața unică și a spori eficiența și capacitatea întreprinderilor de a se extinde;

(9) să promoveze simplificarea reglementărilor prin identificarea și reducerea sarcinilor inutile și prin asigurarea adoptării unor reglementări transparente și specifice, inclusiv prin utilizarea eficace a consultărilor publice și cu părțile interesate în procesul legislativ, precum și a evaluărilor ex post ale legislației;

(10) să dezvolte o uniune europeană a economiilor și a investițiilor, în conformitate cu Comunicarea Comisiei din martie 2025[14], care să promoveze competitivitatea și buna funcționare a pieței de capital și a sectoarelor bancare pentru a mobiliza economiile europene către investiții pe termen lung, în special în sectoarele economiei europene cu potențial ridicat de creștere sau de importanță strategică; să remedieze fragmentarea pieței de capital și barierele din calea furnizării și a consumului transfrontalier de servicii financiare, precum și divergențele dintre practicile naționale de supraveghere, prin realizarea de progrese rapide cu privire la viitorul pachet legislativ privind integrarea și supravegherea pieței de capital;

(11) să ia măsuri pentru a pune în aplicare recomandările Comisiei din 2025 privind creșterea disponibilității conturilor de economii și de investiții beneficiind de un tratament fiscal simplificat și avantajos[15] (septembrie 2025) și privind tablourile de bord ale pensiilor, sistemele de urmărire a pensiilor și înscrierea automată[16] (noiembrie 2025), precum și pe cele cuprinse în Comunicarea din 2025 privind Strategia de alfabetizare financiară pentru UE[17] (septembrie 2025).

(12) să ia toate măsurile necesare pentru crearea unei monede euro digitale, să stimuleze inovarea și concurența pe piața plăților și să asigure accesul larg continuu la banii băncii centrale și posibilitatea de utilizare a acestora într-o economie în curs de digitalizare;

(13) să promoveze rolul internațional al monedei euro și să se angajeze să consolideze în continuare poziția sa la nivel mondial, inclusiv prin abordarea vulnerabilităților din infrastructurile financiare europene;

---

14 COM(2025) 124 final.
15 C(2025) 6800 final.
16 C(2025) 9300 final.
17 COM(2025) 681 final.

(14) să monitorizeze riscurile la adresa stabilității macrofinanciare, inclusiv cele care decurg din calitatea activelor, dinamica reevaluării și expunerile legate de climă și mediu, precum și interconexiunile dintre bănci și instituțiile nebancare pe piețele financiare de bază și prin intermediul finanțării private; acolo unde este necesar, să consolideze cadrul de reglementare și de supraveghere pentru sectorul intermedierii financiare nebancare, pentru a se asigura că vulnerabilitățile emergente sunt identificate și gestionate în mod eficace.

Adoptată la Strasbourg,

Pentru Consiliu,
Președintele